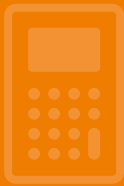
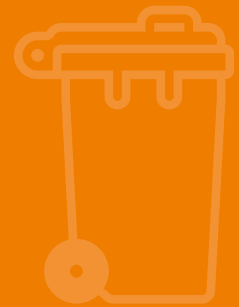

Årsredovisning 2013.

Förvaltningsberättelse.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB, HEMAB.
ÄGS TILL 100 % AV HÄRNÖSANDS KOMMUN.

I HEMAB INGÅR DET HELÄGDA DOTTERBOLAGET
HÄRNÖSAND ELNÄT AB, HEAB, I VILKET
ELNÄTRÖRELSEN BEDRIVS.

HEMAB ÄGER 40,0 % AV AKTIEKAPITALET (40 % I
RÖSTVÄRDE) I KOMMUNBRÄNSLE I ÅDALEN AB.
ÖVRIG DELÄGARE MED 60 % ÄR ÖVIKS ENERGI AB.

HEMAB ÄGER 19,0 % AV AKTIEKAPITALET (19% I
RÖSTVÄRDE) I SERVANET AB. ÖVRIGA DELÄGARE
ÄR MED 75 % SUNDSVALL ELNÄT AB OCH MED
6 % ÅNGE KOMMUN.

HEMAB ÄGER OCKSÅ 9,1 % I NORRSKEN AB.

INFORMATION OM VERKSAMHETEN

HEMAB-koncernens verksamhet är uppdelad i fyra affärsområden; Fjärrvärme, Återvinning (före detta Renhållning), Vatten och Elnät. Elnätverksamheten bedrivs i dotterbolaget HEAB medan övriga verksamheter bedrivs i moderbolaget. Koncernens nettoomsättning uppgick till 285,1 miljoner kronor (280,2) och resultat före skatt blev 8,4 miljoner kronor (13,8). Det låga resultatet beror av kostnader hänförliga till reparationsarbeten i elnätet efter stormen Ivar. Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 79,8 miljoner kronor (74,5) och bestod i huvudsak av anläggningar för el, fjärrvärme och vatten samt Härnösands Kretsloppspark.

Målsättningen »länets lägsta priser« fortsätter prägla våra verksamheter och inom områdena fjärrvärme för småhus och flerbostadshus samt vatten/avlopp för flerbostadshus och elnät till villor har vi uppnått målet. Vad gäller flerbostadshus passerades Sundsvall under året då Härnösand intog första platsen med lägsta totalpris i Västernorrland då det

gäller driftkostnader för alla nyttigheter. Nysatsningar på kommunikation genomfördes i form av närvaro på Facebook samt lansering av filmer på YouTube. Arbetet med skolsamverkan tog sig nya uttryck med distribution av läromedel i grundskolan samt medverkan i ansökningar om nya Yrkehögskoleutbildningar.

FJÄRRVÄRME – FOKUS PÅ LEVERANS-SÄKERHET OCH VINDKRAFT SLÅR REKORD

Mötena med våra kundrepresentanter, kundforum, hölls i april och november med information om budget, prisjusteringar, resultat, investeringar och framtidsplaner. Alla affärsområden medverkade vilket var mycket uppskattat.

I december bjöds alla kunder, företag såväl som privatpersoner in till de årliga Reko-träffarna. Förutom informations-träffar med kunder och kundrepresentanter så bjöd vi i början av året in allmänheten till en julgransplundring på vårt kraftvärmeverk. Rundvandring, tipspromenad, ponnyridning och hamburgare stod på programmet.

Årets nyutbyggnad av fjärrvärmenätet skedde längs Södra vägen (E4). Totalt anslöts 29 nya kunder till fjärrvärmenätet i Härnösand som nu har drygt 1 900 kunder eller anslutningspunkter.

Tillgängligheten på värmeleveranserna har varit hög. Tillgängligheten på elproduktionen i kraftvärmeverket var lägre än normalt på grund av problem med ångturbinen. Vindkraftverken producerade drygt 20 procent mer än budgeterad energimängd.

En reservpanna har installerats på Härnön för att öka leveranssäkerheten. El- och automationsutrustning för att kunna styra och övervaka yttre reservpannorna från kontrollrummet vid huvudproduktionsanläggningen har installerats. Äldre fjärrvärmeledningar i centrum med en total längd på cirka 1 000 meter har bytts ut.

Solenergiföretaget Absolicon, som levererat den stora solenergianläggningen till Härnösands Energipark, försattes i konkurs under året. Driften av anläggningen påverkas inte av konkursen. Jordbruksverket beviljade 1,5 miljoner kronor till ett unikt algprojekt där vi tillsammans med Alkraft under 2013 och 2014 ska genomföra ett algodlingsprojekt i Härnösands Energipark.

Tillståndsansökan för uppförande av fyra vindkraftverk vid Spjutåsberget mellan Fröland och Häggdänger lämnades in till Länsstyrelsen i april. Ansökan kom-

pletterades under hösten och har därefter varit ute på remiss.

Fjärrvärmeförsäljningen uppgick till 175 GWh (178) och elförsäljningen från kraftvärmeproduktionen uppgick till 39 GWh (44). Vindkraftverken producerade tillsammans 18 GWh (12).

ÅTERVINNING – HÄRNÖSANDS KRETSLOPPSPARK INVIGS

Efter en längre tids planering byggdes och invigdes Härnösands Kretsloppspark under året. Förbättrad arbetsmiljö samt ökad service har varit målet, vilket uppnåts genom bland annat enklare avfalls-lämnande, personlig service samt ökade öppettider. Satsningen har genomförts i samarbete med Härnösands kommun. Underlaget för att hålla kvällsöppet i Åland har minskat, varför det upphört under hösten.

En digital sorteringsguide lanserades under året för den som vill ha hjälp med information om hur avfall ska sorteras. Tjänsten är placerad på HEMABS hemsida, men kan med några knapptryckningar utgöra en »app-liknande« funktion i Smartphones.

Affärsområdet står inför nya utmaningar och projekt i en ökad omfattning. Affärsområdet samt verksamheten i Åland bytte namn och en delvis ny organisation sjösattes.

En ordentlig översyn av renhållningstaxan har gjorts. Från 1 april betalar alla kunder i Härnösand två delar; grundavgift och hämtningsavgift. Den nya fastighetsrenhållningstaxan är beslutad av Kommunfullmäktige. Nyheter är bland annat kostnadsfritt lämnande av byggavfall för privatpersoner samt kostnadsfritt lämnande av möbler från bostäder oavsett om det är privatperson eller företag som lämnar. För att finansiera alla förändringar har grundavgiften justerats för samtliga kunder.

Kommunfullmäktige beslutade att obligatorisk insamling av matavfall ska införas. Ett projekt med planering, upphandling och kommunikation sjösattes under året och vid utgången av 2016 ska insamlingsystemet vara fullt infört. Härnösand kommer att vara första kommun norr om Stockholm att erbjuda flerfackskär där kunderna erbjuds hämtning av matavfall, brännbart och förpackningar.

Efter att Energimyndigheten beviljat vårt projekt, Härnösand biogas, 13 miljoner i medfinansiering har vi nu valt att gå vidare och titta närmare på lokalt

omhändertagande av matavfall och avloppsslam genom rötning. Samråd genomfördes under slutet av året.

Vi har komposterat matavfall från Sundsvall, totalt upp till 4 000 ton per år under den avtalade fyraårsperioden. Komposteringen sker vid Ålands återvinningsanläggning. Den färdigkomposterade myllan används vid sluttäckning av deponiytor.

Från 1 januari 2013 tog Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI AB) över ansvaret för snöröjning, sandning och städning vid 22 återvinningsstationer i Härnösands kommun där vi genom åren haft olika avtalade ansvar för tömning, tillsyn och skötsel.

VATTEN – DRIFTSÄKERHET OCH EFFEKTIVISERINGAR

För att anpassa oss till miljöbalkens bestämmelser vill vi förnya vårt tillstånd för Kattastrands reningsverk. Samråd har hållits med boende i närområdet och berörda organisationer.

Målet att minska kemikalieanvändningen i reningsverken har gett resultat. Reningen har blivit bättre och doseringen av kemikalier har på vissa håll minskat med närmare 50 procent med bibehållen eller ibland bättre rening.

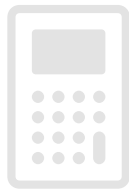
Efter genomfört samråd lämnade vi i april in ansökan till Länsstyrelsen om fastställande av vattenskyddsföreskrifter för Brunne Vattenskyddsområde. Arbetet är strategiskt mycket viktigt för att trygga vårt dricksvatten.

Vi beslutade om att delta i ett frivilligt projekt om ytråvatten, »Riskklassning av svenska ytråvatten«, som drivs av Livsmedelsverket. Ökad kunskap om mikrobiologiska risker är målet, vilket ska uppnås genom utökad periodisk provtagning och analys. Nio svenska vattenproducenter deltar. Arbetet skall utmynna i en handbok som stöd avseende mikrobiologiska risker.

NCC Roads tog i juni över driften av Härnösands gator för en period av fem år med en optionstid av två år. I överenskommelsen ingår också beredskap för VA-ledningsnätet samt en fastställd ekonomisk volym på cirka 6 miljoner kronor per år för ombyggnadsarbeten på VA-ledningsnätet.

Förnyelsearbetet av VA-ledningarna har fortsatt. Bland större ombyggnadsprojekt kan nämnas Ankarvägen, Aspvägen, Rönngatan etapp 3, Marinvägen etapp 3 och två ombyggnadssträckor i Häggdånger. Dessutom har också ett antal mindre projekt genomförts.

Sett till en 10-års-period motsvarar antalet driftstörningar under året ett medelår. Några översvämningar i kallare

har dessvärre inträffat och några vattenläckor har medfört störningar i vattenförsörjningen hos kunder.

VA-taxan behölls oförändrad inför 2013 jämfört med året innan.

ELNÄT – SKADOR EFTER STORMEN IVAR OCH LÅGSTA PRIS TILL VILOR

Natten mot 13 december härjade stormen Ivar. Omfattningen av skadorna som uppstod var större än vad vi upplevt i tidigare stormar. Som jämförelse kan nämnas stormen Dagmar som gav upphov till reparationskostnader inklusive avbrottsersättning på 2,5 miljoner kronor. Motsvarande siffra för stormen Ivar kommer att bli cirka 8 miljoner kronor.

Arbetet med reparationer präglades av lojalitet och målfokusering. Vår personal, frivilliga samt entreprenörer och hitresta branschkollegor har gjort en stor bedrift. Totalt var det mer än 100 personer som arbetade i störningsorganisationen och som mest var 55 personer samtidigt i tjänst. Personal från alla verksamheter inom HEMAB ställde upp. Efter 6 dygn hade den sista återruntoende fått strömmen åter.

En årlig risk- och sårbarhetsanalys med åtgärdsplan avseende leveranssäkerheten i elnätet lämnas in till Energimarknadsinspektionen. Arbetet med att vädersäkra elnätet har pågått många år. Kanske ska vi se om vi ekonomiskt kan orka med att ytterligare öka takten att gräva ner elkablar på landsbygden. Idag ligger vi på en takt av 25 km per år i vårt vädersäkringsprojekt 150 2020 vars mål är att alla högspänningsledningar ska vara isolerade år 2020. I området Gånsviks By – Lotsstugan pågår arbete med att ersätta 3,3 kilometer oisolerad luftledning med jordkabel och mellan Ulträ och Brunne förlades 13 kilometer kabel i rör i samarbete med ServaNet.

I Murbergets fördelningsstation har ett nytt ställverk och ny kontrollutrustning installerats.

Från 1 juli tog vi åter över drift och underhåll av Härnösands kommuns

gatubelysning samt tillsyn av belysning på fritidsanläggningar med mera som ägs av Härnösands kommun.

INFRASTRUKTUR FÖR BREDBAND

Driften av Härnösands, Sundsvalls, Timrås och Ånges stadsnät är gemensam och bedrivs i ServaNet AB, som ägs av HEMAB, Sundsvall Elnät och Ånge kommun. Kommunerna i Strömsund, Berg och Ragunda ansluter som nya delägare under 2014 i syfte att trygga tillgång till kompetens och att påbörja en långsiktig satsning på utbyggnad av fibernät i sina respektive kommuner. HEMAB äger fortfarande 100 procent av infrastrukturen i Härnösand med optofiber, kanalisation med mera.

MILJÖPÅVERKAN – STORA MILJÖVINSTER VID FLERA ANLÄGGNINGAR

Affärsområdena Fjärrvärme, Återvinning och Vatten, som alla återfinns i moderbolaget, bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Verksamheternas huvudsyften är att minska miljöpåverkan i samhället; Fjärrvärme genom att ta tillvara resurser som annars går till spillo, Återvinning genom att bidra till återvinning av avfall som annars skulle spridas i naturen och Vatten genom att ta om hand spillvatten som annars skulle förorena vattendrag och hav.

Åtgärder för att minska vår negativa miljöpåverkan har resulterat i betydande förbättringar. Till exempel minskad kemikalieförbrukning vid Norrstigs avloppsreningsverk och minskad elförbrukning i lakvattenreningen vid Ålands avfallsanläggning med 40 procent. Minskingarna är resultat av engagemang och aktivt arbete av personalen samt investeringar i styr- och automationsutrustning.

Fjärrvärmens negativa miljöpåverkan sker främst genom utsläpp till luft av stoft, svavel och kväveoxider. Produktionen baseras till största delen på förnyelsebara bränslen. Tillförseln av bränslen som träbränslen, pellets, torv och eldnings-

olja sker med lastbilstransporter. När det gäller utsläpp har de rikt- och gränsvärden som gäller för verksamheten hållits.

Vid nybyggda Härnösands central har Härnösands kommun uppfört solfångare, vars överskottsvärme sommartid tillförs fjärrvärmenätet.

Vid ett tillsynsbesök av Länsstyrelsen i april vid Ålands avfallsanläggning upptäcktes att vitvaror, exempelvis spisar och kylskåp, hanterats på ett oaktsamt sätt. Platsen för mellanlagringen städades och ställdes i ordning omsorgsfullt.

Verksamheten inom Elnät är inte tillstånds- eller anmälningspliktig ur miljösynpunkt men miljömålen är högt ställda. Med övergång från luftledning till jordkabel minskar behovet av skogs- och åkermark för ledningsgator som därmed kan återlämnas till markägarna. Utbytt elmaterial källsorteras direkt på arbetsplatsen ute i fält. Ett projekt med utbyte av oljefyllda effektbrytare mot nya vakuumbrytare har slutförts. Installation av ett miljöfilter för vårt transformatorlager genomfördes under året. De maskiner som används i verksamheten använder miljöanpassade drivmedel och oljor.

MEDARBETARE

I projekt »Kompetenskompassen« har HEMABS alla yrkesrollers kompetensprofiler identifierats. Riktlinjer för vårt framtida kompetensutvecklingsarbete har formats och ett system för hantering av kompetenskrav och utvecklingsplaner har tagits fram.

I årets medarbetarundersökning deltog 84 procent och resultatet visade att NMI (nöjdmedarbetarindex) var 73, samma nivå som år 2011. Ledarindex ökade från 70 (2011) till 71 i årets mätning.

Våra hälsoinspiratörer har med ett aktivt arbete inspirerat personalen bland annat genom stegräknartävling och »personlig hälsoinspiratör«. Temat för årets hälsodag var »Att leda sig själv«, där Hanna Marklund, Sunnanå utveckling och Eva Jonsson, hälsoutvecklare Härnösands kommun deltog. Personalomsättningen har till största delen handlat om pensionsvångingar.

För en del av de berörda tjänsterna har

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel

Balanserade vinstmedel	1 120 984
Årets vinst	142
<i>Kronor</i>	<i>1 121 126</i>
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att i ny räkning överföres	1 121 126
<i>Kronor</i>	<i>1 121 126</i>

Vad beträffar koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

INVESTERINGAR I MKR

KONCERNEN

Bruttoinvesteringarna under året har totalt uppgått till 74,5 Mkr (112,2) och fördelningen framgår av nedanstående sammanställning:

KONCERNEN	BRUTTOINV. 2013	BRUTTOINV. 2012
<i>Anläggningstillgång</i>		
Byggnader och mark	16,2	0,6
Maskiner och anläggningar	35,0	103,0
Inventarier	9,8	7,4
Pågående anläggningar	18,8	- 36,5
<i>Summa</i>	<i>79,8</i>	<i>74,5</i>

MODERBOLAGET

Bruttoinvesteringarna under året har totalt uppgått till 49,4 Mkr (90,8) och fördelningen framgår av nedanstående sammanställning:

MODERBOLAGET	BRUTTOINV. 2013	BRUTTOINV. 2012
<i>Anläggningstillgång</i>		
Byggnader och mark	15,7	0,6
Maskiner och anläggningar	22,1	85,8
Inventarier	9,3	5,8
Pågående anläggningar	9,9	- 42,8
<i>Summa</i>	<i>56,9</i>	<i>49,4</i>

det inneburit en längre tids kompetensöverföring där personal arbetat parallellt. Det här har resulterat i att vi idag totalt sett är färre antal tillsvidareanställda samt med en något lägre genomsnittsålder.

FRAMTIDEN

Länsstyrelsen förväntas under första halvåret 2014 lämna besked på vår tillståndsansökan för ny vindkraft vid Spjutåsberget. Om vi får ett positivt besked utan överklaganden kommer

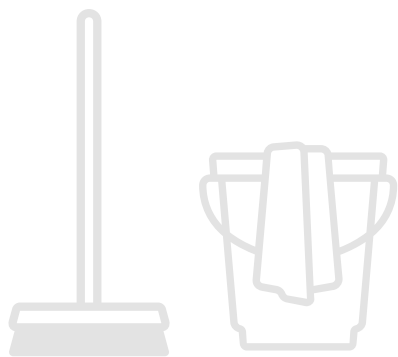
förprojektering och upphandling att påbörjas omgående parallellt med pågående vindmätningar.

Reservanläggningen för fjärrvärme på Härnön kommer att kompletteras med ytterligare en panna i samma storlek som den som levererades 2013. Fjärrvärmeledningarna från anläggningen kommer att förstärkas in mot centrum.

Överföringsledning för renat lakvatten från Åland ska detaljprojekteras och handlas upp under 2014. Inom två år ska

RESULTATRÄKNING

	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2013	2012	2013	2012
Nettoomsättning	2	285 069	280 020	225 399	221 651
Aktiverat arbete för egen räkning		2 926	3 222	1 350	1 978
Övriga rörelseintäkter		10 422	10 608	15 316	14 420
		298 417	293 850	242 065	238 049
RÖRELSENS KOSTNADER:					
Råkraft, bränslen och förnödenheter		- 59 554	- 67 561	- 44 322	- 49 875
Övriga externa kostnader		- 93 932	- 82 994	- 87 305	- 84 144
Personalkostnader	3, 4	- 77 700	- 70 910	- 59 333	- 55 171
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		- 48 585	- 46 187	- 34 113	- 30 422
		- 279 771	- 267 652	- 225 073	- 219 612
Rörelseresultat	2	18 646	26 198	16 992	18 437
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR:					
Resultat från andelar intresseföretag	5	- 155	388	-	-
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	273	353	240	202
Räntekostnader och liknande resultatposter		- 10 395	- 13 145	- 8 762	- 11 306
		- 10 277	- 12 404	- 8 522	- 11 104
Resultat efter finansiella poster		8 369	13 794	8 470	7 333
Bokslutsdispositioner		-	-	- 8 411	- 6 523
Skatt på årets resultat	7, 8	- 1 930	- 2 782	- 59	-
Årets vinst		6 439	11 012	-	810

det reade lakvattnet ledas direkt ut i Ålandsfjärden i stället för som i dag via Mjösjöbäcken och Ålandsån till Ålandsfjärden. Risken för påverkan i vattendragen kommer därmed att minska.

Vi bistår med fakta och kunskaper i kommunens planeringsarbete inför beslut om utvidgat verksamhetsområde för va på södra Härnön. Beslut väntas sommaren 2014, vilket skulle innebära att vi får i uppdrag att bygga ut vatten/avlopp ut till Solumshamn. Avseende till-

ståndsprovningen för reningsverket på Kattastrand kommer samrådsredogörelsen och tillståndsansökan att lämnas till Länsstyrelsen våren 2014.

Projektet med matavfallsinsamling fortgår och vid utgången av 2016 ska alla hushåll, företag och verksamheter vara med och bidra genom att matavfall sorteras separat och samlas in.

Projektet Härnösand biogas med syfte att bygga en rötningsanläggning vid Ålands återvinningsanläggning för lokalt

matavfall och slam går in i ett skede med detaljprojektering och upphandling.

Målet är att anläggningen ska stå klar vid utgången av 2015 och då innehålla mottagning och förbehandling av matavfall och slam, torrrotning samt gasuppgradering, komprimering och flaktankning. Parallellt med projektet att bygga en biogasfabrik studeras möjligheterna att inom Biofuel region samarbetet även anlägga ett tankställe i Härnösand.

BALANSRÄKNING

	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2013	2012	2013	2012
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Byggnader och mark	9	84 065	71 055	38 567	30 292
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10	531 058	537 056	343 493	346 262
Inventarier, verktyg och installationer	11	51 086	52 094	34 753	33 597
Pågående nyanläggningar	12	36 903	18 386	19 340	9 655
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		<i>703 112</i>	<i>678 591</i>	<i>436 153</i>	<i>419 806</i>
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Fordringar hos koncernföretag		–	–	14 811	15 320
Andelar i koncernföretag	21	–	–	90 000	90 000
Andelar i intresseföretag	13	3 971	4 180	2 700	2 700
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	1 777	1 777	1 776	1 776
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>5 748</i>	<i>5 957</i>	<i>109 287</i>	<i>109 796</i>
<i>Summa anläggningstillgångar</i>		<i>708 860</i>	<i>684 548</i>	<i>545 440</i>	<i>529 602</i>
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Råvaror och förnödenheter	15	6 578	5 996	6 508	5 467
<i>Summa varulager</i>		<i>6 578</i>	<i>5 996</i>	<i>6 508</i>	<i>5 467</i>
KORTFRISTIGA FORDRINGAR					
Kundfordringar		17 152	45 259	16 903	45 249
Fordringar hos koncernföretag		–	–	4 263	–
Aktuella skattefordringar		79	540	79	254
Övriga kortfristiga fordringar		5 093	435	4 212	10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	27 401	5 488	19 778	4 836
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		<i>49 725</i>	<i>51 722</i>	<i>45 235</i>	<i>50 349</i>
<i>Kassa och bank</i>		<i>11 225</i>	<i>26 268</i>	<i>7 121</i>	<i>15 324</i>
<i>Summa omsättningstillgångar</i>		<i>67 528</i>	<i>83 986</i>	<i>58 864</i>	<i>71 140</i>
<i>Summa tillgångar</i>		<i>776 388</i>	<i>768 534</i>	<i>604 304</i>	<i>600 742</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
EGET KAPITAL					
Aktiekapital	17	40 100	40 100	40 100	40 100
Bundna reserver		172 008	165 656	–	–
Reservfond		–	–	10 000	10 000
Balanserad vinst		–	–	1 121	311
Balanserad förlust		– 17 604	– 25 272	–	–
Årets resultat		6 439	11 012	–	810
<i>Summa eget kapital</i>		<i>200 943</i>	<i>191 496</i>	<i>51 221</i>	<i>51 221</i>
<i>Obeskattade reserver</i>	22	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>206 073</i>	<i>197 662</i>
AVSÄTTNINGAR					
Uppskjutna skatter	8	61 008	62 210	–	–
Övriga avsättningar		13 393	12 827	13 393	12 827
<i>Summa avsättningar</i>		<i>74 401</i>	<i>75 037</i>	<i>13 393</i>	<i>12 827</i>

	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2013	2012	2013	2012
LÅNGFRISTIGA SKULDER	18				
Skulder till kreditinstitut		427 371	433 512	284 250	287 750
Övriga långfristiga skulder		16	–	16	–
<i>Summa långfristiga skulder</i>		<i>427 387</i>	<i>433 512</i>	<i>284 266</i>	<i>287 750</i>
KORTFRISTIGA SKULDER					
Skulder till kreditinstitut	18	9 821	9 608	3 500	3 500
Leverantörsskulder		29 250	34 317	24 801	22 293
Skulder till aktieägare	18	–	–	–	5 948
Skatteskulder		56	–	–	–
Övriga kortfristiga skulder		4 124	4 490	3 505	3 888
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	30 406	20 074	17 545	15 653
<i>Summa kortfristiga skulder</i>		<i>73 657</i>	<i>68 489</i>	<i>49 351</i>	<i>51 282</i>
<i>Summa eget kapital och skulder</i>		<i>776 388</i>	<i>768 534</i>	<i>604 304</i>	<i>600 742</i>
<i>Ställda säkerheter</i>		<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>
<i>Ansvarsförbindelser</i>		<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>

KASSAFLÖDESANALYS

		KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2013	2012	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Rörelseresultat före finansiella poster		18 646	26 198	16 992	18 436
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	20	56 116	11 708	34 730	6 032
Resultat från andelar i intressebolag		– 155	388	–	–
Erhållen ränta		273	353	240	202
Erlagd ränta		– 10 395	– 13 145	– 8 762	– 11 306
Betald inkomstskatt		– 71	– 14	– 59	–
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital</i>		<i>64 414</i>	<i>25 488</i>	<i>43 141</i>	<i>13 364</i>
FÖRÄNDRING I RÖRELSEKAPITAL					
Ökning/minskning av varulager		– 582	– 546	– 1 041	– 560
Ökning/minskning av kundfordringar		28 107	– 1 248	28 346	– 1 526
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		– 26 110	– 13	– 23 232	11 253
Ökning/minskning av leverantörsskulder		– 5 067	– 3 121	2 508	– 7 454
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		10 235	– 7 974	– 4 438	– 997
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>		<i>70 997</i>	<i>– 12 586</i>	<i>45 284</i>	<i>14 080</i>
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		– 79 915	– 69 372	– 56 861	– 49 354
Försäljning av inventarier		–	–	6350	–
Placering i övriga finansiella anläggningstillgångar		–	– 86	508	– 86
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>		<i>– 79 915</i>	<i>– 69 458</i>	<i>– 50 003</i>	<i>– 49 440</i>
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Amortering		– 4 200	– 2 808	– 3 500	– 1 750
Ny upplåning		5 016	56 579	16	32 731
Amortering leasingskuld		– 6 941	–	–	–
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>		<i>– 6 125</i>	<i>53 771</i>	<i>– 3 484</i>	<i>30 981</i>
<i>Årets kassaflöde</i>		<i>– 15 043</i>	<i>– 3 101</i>	<i>– 8 203</i>	<i>– 4 379</i>
<i>Likvida medel vid årets början</i>		<i>26 268</i>	<i>29 369</i>	<i>15 324</i>	<i>19 703</i>
<i>Likvida medel vid årets slut</i>		<i>11 225</i>	<i>26 268</i>	<i>7 121</i>	<i>15 324</i>

Tilläggsupplysningar.

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Bolagets årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd med undantag av BFNAR 2008:1

KONCERNREDOVISNING

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i dotterföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som utdelning från dotterföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

INTRESSEFÖRETAGSREDOVISNING

Som intresseföretag betraktas de företag som inte är dotterföretag men där moderbolaget direkt eller indirekt innehar minst 20% av rösterna för samtliga andelar, eller på annat sätt har ett betydande inflytande.

I koncernens bokslut redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med koncernens andel av förändringen i intresseföretagets nettotillgångar. Andelarnas värde inkluderar goodwill (efter avdrag för ackumulerade avskrivningar) vid förvärvet. I koncernens resultaträkning ingår som intäkt koncernens andel av intresseföretagets resultat. Ej utdelad ackumulerad vinstandel hänförlig till intresseföretag redovisas i koncernbalansräkningen som kapitalandelsfond under bundna reserver. Orealiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten.

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i intresseföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som intäkt från intresseföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

UTLÄNDSKA VALUTOR

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. I de fall valutasäkringsåtgärd genomförts, till exempel terminssäkring, används terminskursen. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

INTÄKTER

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

INKOMSTSKATTER

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt, samt andel i intressebolags skatt.

Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall erläggas till eller erhållas från skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter redovisas inte i resultat- och balansräkningen.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR NYTTJANDERÄTTER

Utgifter för förvärvade nyttjanderätter balanseras och skrivs av linjärt över dess avtalsreglerade nyttjandetid, normalt högst 20 år.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll

redovisas som kostnader.

Linjär avskrivningsmetod används för de flesta typer av materiella tillgångar. Undantaget görs på deponiyta som skrivs av i takt med att den nyttjas vilket är beräknat till cirka 10 år. Från och med 2010 års investeringar på elledningar så har avskrivningstiden ökat från 15 år till 30 år för att anpassas till den nya regleringsmodellen.

El-ledningar	15 – 30 år
Mottagnings- och fördelningsstationer	15 – 30 år
Transformatorer	15 – 30 år
Fjärrvärmeledning	20 år
Maskiner i Hetvattencentral	15 år
Gasanläggning	15 år
Gasledning	25 år
Byggnader, markanläggningar	10 – 50 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3 – 5 år

STATLIGA STÖD

Statliga stöd redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor.

Statligt stöd som hänförs till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter. Stödet intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera.

Statliga stöd för anskaffning av materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångens redovisade värde.

LEASING

Leasing klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing i koncernredovisningen. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren, om så inte är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal har redovisats som tillgångar i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter har redovisats som långfristig skuld.

Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig från vad som faktiskt erlagts som leasingavgift under året. I moderföretaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

VARULAGER

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar redovisas när Koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av inträffade händelser, det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet har kunnat beräknas på ett

tillförlitligt sätt.

Om det finns ett antal liknande åtaganden, bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

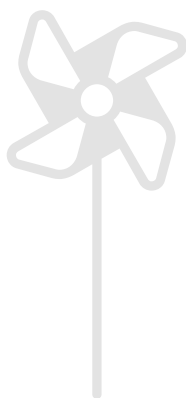
KASSAFLÖDEANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflö-

det omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

ELCERTIFIKAT

Lagerförda elcertifikat värderas till anskaffningsvärdet, dvs noll kronor, avseende de certifikat som var registrerade på vårt konto hos Svenska Kraftnät per 2012-12-31. Marknadsvärdet av dessa elcertifikat var vid årsskiftet cirka 17,4 (17,2) Mkr.

NOT 2 NETTOOMSÄTTNINGENS OCH RÖRELSERESULTATETS FÖRDELNING PÅ AFFÄRSOMRÅDE

	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	NETTOOMSÄTTNING		RÖRELSERESULTAT		NETTOOMSÄTTNING		RÖRELSERESULTAT	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Fjärrvärme	138 379	138 384	12 700	10 052	138 717	138 746	12 700	10 052
Renhållning	39 696	35 121	67	- 1 064	39 773	35 215	67	- 1 064
Vatten	46 846	47 635	3 904	6 474	46 909	47 690	3 904	6 474
Övrigt	-	-	320	2 981	-	-	322	2 975
Elnät	60 148	58 880	1 655	7 755	-	-	-	-
Summa	285 069	280 020	18 646	26 198	225 399	221 651	16 993	18 437

Bolagets geografiska marknad är Sverige.

NOT 3 ANSTÄLLNINGSAVTAL VD

VD är enligt avtal 2005-06-21 tillsvidareanställd från och med 2005-08-01 och undantas från bestämmelserna i lagen om anställningsskydd, LAS. I fråga om allmänna anställningsvillkor i övrigt

tillämpas bestämmelserna efter samma grunder som gäller för övriga anställda i företaget.

Utöver pension enligt lag utgår pension enligt vid företaget gällande PA-KFS. VD äger rätt att, för kostnad motsvarande PA-KFS-premien, utnyttja den så kallade

alternativregeln i PA-KFS. För anställningen gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från företaget betalas i samband med anställningens upphörande en engångsersättning till VD motsvarande totalt 12 månadslöner.

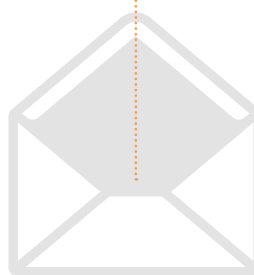
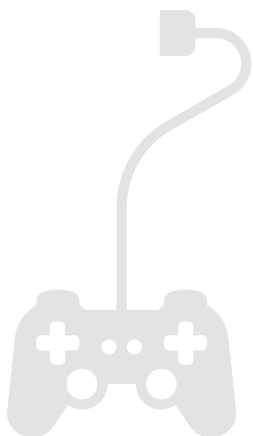
NOT 4 PERSONAL

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Medelantalet anställda				
Kvinnor	21	21	18	18
Män	106	108	82	82
<i>Totalt</i>	<i>127</i>	<i>129</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
LÖNER, ERSÄTTNINGAR, SOCIALA AVGIFTER OCH PENSIONS-KOSTNADER				
Löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktören	1 377	1 322	1 377	1 322
Löner och ersättningar till övriga anställda	51 952	49 018	39 909	38 010
<i>Summa löner och ersättningar</i>	<i>53 329</i>	<i>50 340</i>	<i>41 286</i>	<i>39 332</i>
Sociala avgifter enligt lag och avtal	15 822	13 691	12 269	10 428
Pensionskostnader för styrelsen och verkställande direktören	361	397	361	397
Pensionskostnader för övriga anställda	4 862	4 319	3 517	3 321
<i>Totalt</i>	<i>74 374</i>	<i>68 747</i>	<i>57 433</i>	<i>53 478</i>
STYRELSELEDAMÖTER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE				
Antal styrelseledamöter på balansdagen				
Kvinnor	2	2	2	2
Män	7	7	7	7
<i>Totalt</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>
Antal verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare				
Män	1	1	1	1
<i>Totalt</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

Från och med 1997-01-01 omfattas bolagets anställda av PA-KFS, ett så kallat nettopensionssystem med försäkringslösning via KPA, där de anställda garanteras en förmånsbaserad pension där nivån av slutlön är: 10 % i skiktet 0 - 7,5 basbelopp, 65 % i skiktet 7,5 - 20 basbelopp och 32,5 % i skiktet

21 - 30 basbelopp. Även en årlig premieavsättning om 1 % av årslönen görs. Premier för intjänande tjänstepensioner betalas månatligen till KPA.
Pensionstagare, förmånstagare och personal som slutat sin anställning men som ännu ej uppbär pension omfattas av PA-KL. Kostnaderna för detta motsvaras

av faktiskt utbetalda pensioner, vilka utbetalas av KPA som fakturerar bolaget.
Fram till 1996-12-31 motsvarades tjänstepensionsåtagandena för samtliga anställda av kontoavsättning i bolagets balansräkning.

NOT 5 RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	KONCERNEN	
	2013	2012
Resultatandel Kommunbränsle i Ådalen AB	- 155	388
	- 155	388

NOT 6 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Ränteintäkter	273	353	240	202
<i>Summa</i>	273	353	240	202

NOT 7 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	KONCERNEN	
	2013	2012
Aktuell skatt för året	71	14
Uppskjuten skatt	1 859	2 768
<i>Summa</i>	1 930	2 782

SKILLNADEN MELLAN BOLAGETS SKATTEKOSTNAD OCH SKATTEKOSTNAD
BASERAD PÅ GÄLLANDE SKATTESATS BESTÅR AV FÖLJANDE KOMponenter:

	MODERBOLAGET	
Redovisat resultat före skatt	60	810
Skatt enligt gällande skattesats	13	213

SKATTEEFFEKT AV KOSTNADER/INTÄKTER SOM INTE UTGÖR UNDERLAG VID SKATTEBERÄKNINGEN:

Skattefria intäkter	- 1	- 1
Ej avdragsgilla kostnader	47	233
Återföring bandsjölänken	-	- 398
Förlustavdrag	-	- 47
<i>Summa</i>	59	-

NOT 8 UPPSKJUTEN SKATT

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
	61 008	62 210	45 336	43 486

Skillnaden mellan å ena sidan den inkomstskatt som har redovisats i resultaträkningen samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper på verksamheten utgörs av uppskjuten skatt på obeskattade reserver

NOT 9 BYGGNADER OCH MARK

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	135 136	134 546	37 830	37 241
Inköp	15 720	590	15 720	590
Försäljning	- 490	-	- 7606	-
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>150 366</i>	<i>135 136</i>	<i>45 944</i>	<i>37 831</i>
Ingående avskrivningar	- 64 081	- 60 757	- 7 538	- 6 599
Årets avskrivningar	- 1 981	- 3 324	- 834	- 940
Försäljning	- 239	-	- 995	-
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>- 66 301</i>	<i>- 64 081</i>	<i>- 7 377</i>	<i>- 7 539</i>
<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	<i>84 065</i>	<i>71 055</i>	<i>38 567</i>	<i>30 292</i>
Bokfört värde byggnader	36 606	35 631	3 999	8 584
Bokfört värde mark	47 459	35 424	34 568	21 708

NOT 10 MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	1 001 725	898 910	543 039	457 368
Inköp	35 069	102 815	22 125	85 672
Försäljningsansvarig	- 94 625	-	- 71	-
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>942 169</i>	<i>1 001 725</i>	<i>565 097</i>	<i>543 040</i>
Ingående avskrivningar	- 540 439	- 507 635	- 186 777	- 164 610
Årets avskrivningar	- 35 791	- 32 804	- 24 850	- 22 168
Försäljningsansvarig	96 076	-	27	-
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>- 480 154</i>	<i>- 540 439</i>	<i>- 211 600</i>	<i>- 186 778</i>
Ingående nedskrivningar	- 10 000	- 10 000	- 10 000	- 10 000
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>- 10 000</i>	<i>- 10 000</i>	<i>- 10 000</i>	<i>- 10 000</i>
<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	<i>452 015</i>	<i>451 286</i>	<i>343 493</i>	<i>346 262</i>
Finansiell leasing kvv	79 043	85 770	-	-
<i>Utgående restvärde enligt plan inklusive finansiell leasing</i>	<i>531 058</i>	<i>537 056</i>	<i>343 493</i>	<i>346 262</i>

KONCERNEN OCH MODERBOLAGET

va-anläggningar, som utgör tillbehör till fastigheter som kommunen behåller, har övertagits från Härnösands Kommun till ett värde av 87 644 957 kronor. Ledningarna ägs civilrättsligt av

Härnösand Energi & Miljö AB och för att trygga rätten till ledningarna har
 a) nyttjanderättsavtal tecknats för gatumark med mera
 b) servitutsavtal tecknats för övrig mark

NOT 11 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	150 734	143 400	99 889	94 151
Inköp	9 843	7 511	9 331	5 737
Försäljning och utrangering	- 5 883	- 177	- 3 578	-
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>154 694</i>	<i>150 734</i>	<i>105 642</i>	<i>99 888</i>
Ingående avskrivningar	- 98 640	- 88 952	- 66 292	- 59 172
Årets avskrivningar	- 10 813	- 9 865	- 8 168	- 7 119
Försäljning och utrangering	5 845	177	3 570	-
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>- 103 608</i>	<i>- 98 640</i>	<i>- 70 890</i>	<i>- 66 291</i>
<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	<i>51 086</i>	<i>52 094</i>	<i>34 752</i>	<i>33 597</i>

NOT 12 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Ingående nedlagda kostnader	18 386	54 968	9 654	52 495
Under året nedlagda kostnader	37 655	17 107	25 930	8 558
Under året genomförda omfördelningar	- 19 138	- 53 689	- 16 244	- 51 398
<i>Utgående nedlagda kostnader</i>	<i>36 903</i>	<i>18 386</i>	<i>19 340</i>	<i>9 655</i>

NOT 13 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
<i>Kommunbränsle i Ådalen AB (KBAB)</i>	<i>3 971</i>	<i>4 180</i>	<i>2 700</i>	<i>2 700</i>

Org nr: 556220-6200
Säte: Härnösand
Kapitalandel: 40 % Rösträttsandel: 40 %
Eget kapital: 18 172 t kr. Årets resultat - 387 t kr.

NOT 14 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Ingående anskaffningsvärden	1 777	1 691	1 776	1 690
Tillkommande värdepapper Norrsken AB	-	86	-	86
<i>Utgående redovisat värde, totalt</i>	<i>1 777</i>	<i>1 777</i>	<i>1 776</i>	<i>1 776</i>
VÄRDEPAPPER			BOKFÖRT VÄRDE	
Svenska Värmeverken			0	
Norrsken AB			976	
Elinorr			1	
Norrsken AB			800	
<i>Summa</i>			<i>1 777</i>	

NOT 15 VARULAGER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Värderat till anskaffningsvärde				
Eldningsolja	2 205	1 443	2 205	1 443
Ved/träbränsle	3 870	3 783	3 870	3 783
Förnödenheter	433	685	433	241
Drivmedel, bensin/diesel	70	85	–	–
Summa	6 578	5 996	6 508	5 467

NOT 16 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Sent fakturerad intäkt	25 677	3 756	18 814	3 562
Förutbetalda kostnader övrigt	1 724	1 732	964	1 274
Summa	27 401	5 488	19 778	4 836

NOT 17 FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

KONCERNEN	AKTIEKAPITAL	BUNDA RESERV	FRIA RESERV/ÅRETS RES	SUMMA EGET KAPITAL
Eget kapital 2013-01-01	40 100	165 656	– 14 260	191 496
Effekt av förändrad skattesats på obeskattade resevers fördelning	–	3 008	–	3 008
Förskjutningar mellan bundna och fria reserver	–	3 344	– 3 344	–
Årets resultat	–	–	6 439	6 439
Eget kapital 2013-12-31	40 100	172 008	– 11 165	200 943
MODERBOLAGET	AKTIEKAPITAL	RESERVFOND	FRITT EGET KAPITAL	SUMMA EGET KAPITAL
Eget kapital 2013-01-01	40 100	10 000	1 121	51 221
Årets resultat	–	–	–	–
Eget kapital 2013-12-31	40 100	10 000	1 121	51 221

Aktiekapitalet består av 401 000 st aktier med kvotvärde à 100 kronor.

NOT 18 LÅNGFRISTIGA SKULDER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
RÄNTEBÄRANDE SKULDER				
LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Skulder till kreditinstitut	353 950	353 150	284 250	287 750
Skulder till leasingbolag	73 421	80 362	–	–
Övriga skulder	16	–	16	–
Summa	427 387	433 512	284 266	287 750
KORTFRISTIGA SKULDER				
Skulder till kreditinstitut	4 200	4 200	3 500	3 500
Skulder till leasingbolag	5 621	5 408	–	–
Skulder till aktieägare	–	–	–	5 948
Summa	9 821	9 608	3 500	9 448
Summa räntebärande skulder	437 208	443 120	287 766	297 198

FÖRFALLOTIDER

DEN DEL AV SKULDERNA SOM FÖRFALLER
TILL BETALNING MELLAN ÅR ETT TILL ÅR FEM

Skulder till kreditinstitut	16 650	16 800	14 000	14 000
Skulder till leasingbolag	23 214	23 842	–	–
<i>Summa</i>	<i>39 864</i>	<i>40 642</i>	<i>14 000</i>	<i>14 000</i>

DEN DEL AV LÅNGFRISTIGA SKULDER SOM FÖRFALLER
TILL BETALNING SENARE ÄN FEM ÅR EFTER BALANSDAGEN

Skulder till kreditinstitut	337 316	336 350	270 266	273 750
Skulder till leasingbolag	50 207	56 520	–	–
<i>Summa</i>	<i>427 387</i>	<i>433 512</i>	<i>284 266</i>	<i>287 750</i>

NOT 19 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Upplupna semesterlöner	2 590	2 526	2 020	1 864
Upplupen komptid	571	406	416	307
Upplupna sociala avgifter	983	921	766	682
Upplupna kostnader kvv	8 314	8 670	8 314	8 670
Anslutningsavgift	2 635	1 932	–	–
Upplupna räntor	385	393	332	300
Stormen Ivar	6 608	–	–	–
Övriga upplupna kostnader	8 320	5 227	5 697	3 830
<i>Summa</i>	<i>30 406</i>	<i>20 074</i>	<i>17 545</i>	<i>15 653</i>

NOT 20 JUSTERING FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET, MED MERA

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2013	2012	2013	2012
Resultatandel KBAB	155	– 388	–	–
Avskrivningar	48 585	46 187	34 113	30 422
Avsättningar	566	– 34 091	566	– 24 390
Avskrivning leasing	6726	–	–	–
Utrangering	84	–	52	–
<i>Summa</i>	<i>56 116</i>	<i>11 708</i>	<i>34 731</i>	<i>6 032</i>

NOT 21 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

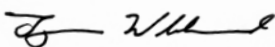
MODERBOLAGET

	KAPITAL- ANDEL %	RÖSTRÄTTS- ANDEL %	ANTAL AKTIER	BOKFÖRT VÄRDE 131231	EGET KAPITAL 131231
Härnösand Elnät AB Org nr: 556133-3328 Säte: Härnösand	100	100	180 000	90 000	22 148

NOT 22 OBESKATTADE RESERVER

	MODERBOLAGET	
	2013	2012
Ingående värde ackumulerad avskrivning utöver plan Årets förändring	197 662 8 411	191 139 6 523
Utgående värde ackumulerad avskrivning utöver plan	206 073	197 662

HÄRNÖSAND DEN 11 MARS 2013

Ingvar Viklund
ORDFÖRANDE

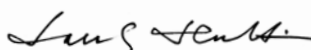
Eva Goes

Lennart Bolander

Karl-Einar Björner

Lars-Gunnar Hultin

Ingvar Johansson

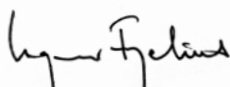
Christina Meltin Westerlund

Rolf Byström
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Hans-Åke Johansson
ARBETSTAGARREPRESENTANT

Ingemar Forzélius
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Revisionsberättelse.

TILL ÅRSSTÄMMAN I HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB ORG.NR 556526-3745

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Härnösand Energi och Miljö AB för år 2013.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN.

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision.

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om

effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

UTTALANDEN

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Härnösand Energi och Miljö AB för år 2013.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner av bolagets vinst och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

UTTALANDEN

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

SKELLEFTEÅ DEN 3 MARS 2014. ERNST & YOUNG AB.

Micael Engström

AUKTORISERAD REVISOR